

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/275/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112209687
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112209687.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľov: 1. C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., Y. XXXX/X, 2. S. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom H.-G. I., F. XXXX/X, obaja zastúpení JUDr. Petrom Nízky, advokátom, so sídlom Humenné, Námestie slobody 2, proti odporcom: 1. EASTRUCK s. r. o., Bratislava, Laurinská 3, IČO: 35 833 041, 2. I. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., D. XX, zastúpený JUDr. Antonom Slamkom, advokátom, so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní navrhovateľov v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 14. marca 2016 č. k. 9C/33/2012-364 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi v 2. rade sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne odporcovi v 2. rade náhradu trov konania vo výške 1.426,40 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet právneho zástupcu odporcu v 2. rade. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 142 ods. 1 OSP a § 10 ods. 2, § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a uviedol, že Okresný súd Nitra rozsudkom č. k. 9C/33/2012-305 zo dňa 11. 02. 2014 návrh zamietol, odporcovi v 1. rade nepriznal náhradu trov konania a rozhodol, že navrhovatelia sú povinní zaplatiť odporcovi v 2. rade náhradu trov konania vo výške 100 %. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 06. 11. 2014 č. k. 9Co/236/2014-344 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Právny zástupca odporcu v 2. rade vyčíslił trovy konania. Súd prvého stupňa poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/129/2010. Konštatoval, že o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP z dôvodu, že odporca v 2. rade mal v konaní plný úspech, a preto mu priznal celú náhradu trov konania. Súd prvého stupňa nepriznal odporcovi v 2. rade náhradu trov konania za 2 úkon právnej služby - písomné vyjadrenie ku konaniu zo dňa 26. 06. 2013, vzhľadom na to, že na tento úkon nebol právny zástupca vyzvaný a úkon bol neúčelný. Čo sa týka nahliadnutia do spisu dňa 18. 05. 2012 právnym zástupcom, mal súd prvého stupňa za to, že nahliadnutie do spisu ako také nie je možné považovať za samostatný úkon v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. a v prípade prvého nahliadnutia ho treba zahrnúť do uceleného súboru úkonov prevzatie a príprava právneho zastúpenia, za ktorý v zmysle uvedenej vyhlášky patrí advokátovi odmena. Za nahliadnutie právneho zástupcu odporcu do spisu dňa 18. 05. 2012 preto nebolo možné odporcovi priznať trovy, t.j. ani odmenu advokáta a ani náhradu cestovného, náhradu za stratu času a náhradu za pohonné hmoty. Na základe vyššie uvedených skutočností, súd prvého stupňa rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podali navrhovatelia v 1. a 2. rade v zákonnej lehote odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu, namietajúc, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania mal súd postupovať

v zmysle § 150 ods. 1 OSP, pretože sú tu na ich strane dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nemal súd ich náhradu odporcovi v 2. rade priznať. Mali za to, že bolo preukázané, že žalobný návrh podali riadne a včas, dôvodnosť a zákonnosť podaného návrhu bola v čase jeho podania nespochybniteľná, čo súd prvého stupňa jednou vetou na konci zdôvodnenia rozsudku sám uviedol. Navrhovatelia neboli tí, ktorí zavinili právny stav, ktorý nastal po podaní žalobného návrhu, pre ktorý došlo k jeho zamietnutiu, opierajúc sa o nedostatok naliehavého právneho záujmu. Ďalej uviedli, že neboli tí, ktorí zavinili vznik sporu, resp. že boli nútení pre ochranu svojich legitímnych práv domáhať sa podaním žalobného návrhu reparácie protiprávneho stavu, ktorý reálne v tom čase existoval. Je nespravodlivé, aby znášali trovy konania, ktoré vznikli na strane odporcov, ak zánik naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti napadnutých kúpnych zmlúv zavinil súd prvého stupňa, a to nevydaním predbežného opatrenia, keďže v čase podania návrhu na jeho vydanie bolo vedené na predmet kúpy exekučné konanie. Na základe hore uvedeného mali za to, že odvolanie smerujúce voči napadnutému uzneseniu je plne dôvodné, a preto žiadali, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že odporcovi v 2. rade náhradu trov konania nepriznáva.

K odvolaniu navrhovateľov sa písomne vyjadril odporca v 2. rade, ktorý uviedol, že dôvody uvedené v odvolaní nie sú dôvodmi osobitného zreteľa a nemajú vplyv na priznanie trov úspešnému účastníkovi konania. Rozhodnutie prvostupňového súdu v časti týkajúcej sa priznania trov považoval za správne a ako také ho navrhol v celom rozsahu potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov v 1. a 2. rade nie je dôvodne podané, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

V prejednávanej veci sa navrhovatelia v 1. a 2. rade návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 20. 03. 2012 domáhali určenia, že kúpna zmluva zo dňa 02. 09. 2011, uzatvorená medzi predávajúcim V. I. Z. a kupujúcim - odporcom v 1. rade, ktorej predmetom bol odplatný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaných v návrhu, je neplatná a určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 11. 01. 2011, uzatvorenej medzi predávajúcim - odporcom 1. rade a kupujúcim - odporcom v 2. rade, ktorej predmetom bol odplatný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaných v návrhu. Tiež sa domáhali, aby súd uložil odporcom v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť trovy konania a trovy právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľov, na jeho účet v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku. Ďalej navrhli, aby súd podľa § 76 ods. 1 písm. e) OSP vydal predbežné opatrenie, ktorým uloží odporcovi v 2. rade povinnosť zdržať sa prevodu vlastníckych práv, zriadenia záložných práv a iných úkonov, ktorými by zaťažil nehnuteľnosti špecifikované v návrhu, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Svoj návrh odôvodnili tým, že je jednoznačne preukázané, že kúpnu zmluvu zo dňa 02. 09. 2011 V. I. Z. neuzatvoril a nemohol ako predávajúci podpísať vlastnoručne z toho dôvodu, že toho času bol už sedem rokov nebohý. Mali za to, že kúpna zmluva zo dňa 02. 09. 2011 je preto z týchto dôvodov absolútne neplatná. Keďže kúpna zmluva zo dňa 11. 01. 2011 nadväzuje na predchádzajúci absolútne neplatný právny úkon, i táto zmluva je absolútne neplatná. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 19. apríla 2012 č. k. 9C/33/2012-76 návrh navrhovateľov v 1. a 2. rade na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Voči predmetnému uzneseniu podali navrhovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 31. mája 2012 č. k. 5Co/149/2012-185 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Uznesením zo dňa 18. októbra 2012 č. k. 9C/33/2012-206 súd prvého stupňa prerušil konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 13C/35/2005, nakoľko na Okresnom súde Bratislava I prebieha konanie o určenie platnosti závetu, ktoré nie je právoplatne skončené, a preto nie je zrejmé, či sú navrhovatelia v 1. a 2. rade skutočne závetnými dedičmi, a teda nie je zrejmé, či sú aktívne legitimovaní na podanie návrhu na začatie konania o neplatnosť kúpnej zmluvy. Dňa 14. 12. 2012 bol súdu prvého stupňa doručený návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd uložil odporcovi v 2. rade a Q. M. - súdnemu exekútorovi povinnosť zdržať sa prevodu vlastníckych práv, zriadenia záložných práv a iných úkonov, ktorými by previedol a zaťažil nehnuteľnosti špecifikované v návrhu, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 17. januára 2013 č. k. 9C/33/2012-227 návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Toto rozhodnutie bolo v odvolacom konaní zmenené uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. februára 2013 č. k. 5Co/72/2013-241 tak, že odporca v 2. rade je povinný zdržať sa prevodu vlastníckych práv,

zriadenia záložných práv a iných úkonov, ktorým by zaťažil nehnuteľnosti bližšie špecifikované v tomto rozhodnutí, až do právoplatného skončenia konania o určenie neplatnosti právnych úkonov vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9C/33/2013. Napadnuté uznesenie v časti výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia voči súdnemu exekútorovi Q. M. odvolací súd potvrdil.

Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 11. februára 2014 č. k. 9C/33/2012-305 tak, že návrh zamietol, odporcovi v 1. rade náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľom uložil povinnosť zaplatiť odporcovi v 2. rade náhradu trov konania vo výške 100 %. Zamietnutie návrhu odôvodnil tou skutočnosťou, že navrhovatelia nemajú vecnú aktívnu legitimáciu na podanie návrhu a nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení o neplatnosť právnych úkonov. Vlastníkom na základe dražby v rámci exekučného konania sa stal súčasny vydražiteľ, tento stav je nezvratný a vyslovením neplatnosti právnych úkonov by nedošlo k zmene vlastníckeho práva, ani k zmene zápisu v katastri nehnuteľností. Rozsudok súdu prvého stupňa včas podaným odvolaním napadli navrhovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu. O odvolaní navrhovateľa rozhodol odvolací súd rozsudkom zo dňa 6. novembra 2014 č. k. 9Co/236/2014-344 tak, že odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, v dôsledku čoho rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s odvolacím rozsudkom nadobudol právoplatnosť dňa 07. 01. 2015. Následne súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením o trovách konania.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 odsek 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 odsek 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 219 odsek 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Trovy konania sú výdavky, ktoré vznikajú subjektom konania pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov počas konania. Plnia dve základné funkcie - preventívnu a sankčnú. Nevyhnutný vznik trov konania takmer v každom súdnom konaní pôsobí preventívne pred zbytočným alebo svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Účastník, ktorý mal plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov, ktoré potreboval na uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý úspech vo veci nemal. Sankčná povinnosť trov sa prejavuje v povinnosti osôb, ktoré zapríčinili, že trovy vznikli, uhradiť účastníkovi trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli.

Povinnosť hradiť trovy konania sa môže v jednotlivých prípadoch javiť ako neprimerane tvrdá. Ustanovenie § 150 odsek 1 OSP preto umožňuje súdu, aby v takýchto výnimočných prípadoch z dôvodu hodného osobitného zreteľa účastníkom, vedľajším účastníkom alebo štátu, ktorí by inak mali právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Keďže toto ustanovenie negatívne dopadá na účastníka, ktorý by mal inak právo na náhradu trov konania, jeho použitie musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade súd musí prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť hradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím tohto výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy tiež treba

brať také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadať na postoj účastníkov v konaní. Súd teda musí starostlivo posúdiť okolnosti konkrétneho prípadu.

Podľa § 212 odsek 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému uzneseniu je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 odsek 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľov v 1. a 2. rade uvedenými v odvolaní, a keďže odvolací súd z odvolania navrhovateľov zistil, že navrhovatelia žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali, že odporcovi v 2. rade bola náhrada trov konania priznaná v nesprávnej výške neuvádzal, odvolací súd mal za to, že prvostupňový súd správne postupoval, keď na uvedený prípad neaplikoval ustanovenie § 150 ods. 1 OSP. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že odporca v 2. rade mal v konaní plný úspech, a preto podľa § 142 ods. 1 OSP mal právo na náhradu trov konania, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli a boli účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva. Tvrdenia navrhovateľov o tom, že neboli tí, ktorí zavinili vznik sporu, resp. že boli nútení pre ochranu svojich legitímnych práv domáhať sa podaním žalobného návrhu reparácie protiprávneho stavu, ktorý reálne v tom čase existoval a je nespravodlivé, aby znášali trovy konania, ktoré vznikli na strane odporcov, ak zánik naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti napadnutých kúpnych zmlúv zavinil prvostupňový súd, a to nevydaním predbežného opatrenia, keďže v čase podania návrhu na jeho vydanie bolo vedené na predmet kúpy exekučné konanie, nemožno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, a preto neprichádza do úvahy aplikácia § 150 OSP. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu odvolací súd má za to, že dôvody uvádzané navrhovateľmi nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa § 150 OSP. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že rozsudkom vo veci samej zo dňa 11. februára 2014 č. k. 9C/33/2012-305, ktorý bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu zo dňa 6. novembra 2014 č. k. 9Co/236/2014-344, súd prvého stupňa uložil navrhovateľom povinnosť zaplatiť odporcovi v 2. rade náhradu trov konania vo výške 100 %. Rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňa 07. 01. 2015. Súd prvého stupňa napadnutým uznesením len vyčíslil trovy konania, ktoré odporcovi v 2. rade vznikli a ktoré mu majú navrhovatelia nahradiť. Z uvedených dôvodov odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa o trovách konania správne rozhodol, keď navrhovateľom v 1. a 2. rade uložil povinnosť zaplatiť odporcovi v 2. rade náhradu trov konania v sume 1.426,40 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet právneho zástupcu v 2. rade.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože ju priznať nežiadal.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.